

Leena-Maijan

KIRJAS TOS SA

Olen saanut kirjat kustantajilta arvioitaviksi. Lisää kirjasuosituksia blogissani: leena-maijankirjasto.blogspot.com • Leena-Maija Tuominen

Toivo on aina olemassa

Markus Nummen

Käräjissä (Otava 2024, 575 s.) pienen pohjanmaalaiseen kylään ilmestyy lääninetsivä Juhon

livonen. Selvitettävänä on rikosvyyhti, johon eivät kylän poliisien taidot riitä: sikiönlähdetyksiä ja nuoren tytön väkisinmakaaminen.

Lääninetsivä kuulustelee kymmeniä kyläläisiä. Sikiönlähdetyks on vakava rikos. Harva asiaan sekaantunut selviää ilman vankilatuomiota. Romaanissa on kaksi kertojaa: lääninetsivä ja Vilja-täti, kylän kummajainen. Vilja asuu kyläkoulun opettajana toimivan veljensä luona.

Vilja-täti seuraa kylän elämänmenoa ikkunastaan ja monet käyvät keventämässä sydäntään tädille. Kesäaikaan hän istuskelee sireenipensaiden suojassa odottamassa, olisiko jollakulla hänelle kerrottavaa. Häpeä ja kyläläisten pelätty tuomio ajaa ihmisiä hankaliin tilanteisiin.

Käräjät-kirja pui asioita kylän hierarkian näkökulmasta. Itsestään selvää ei ole, kuka on paha ja kuka hyvä. Se on järkälemäinen romaani muutenkin kuin sivujensa määrässä. Se on lumoava, se pakottaa miettimään oikeudenmukaisuutta uusista näkökulmista. Se kertoo myös rakkaudesta, jota mikään ei kuihduta.

Kari Hotakaisen

Helmi (Siltala/Kesko 2024, 294 s.) on hauska ja liikuttava romaani Helmistä ja hänen ystävästään Ailista. Muisti-

sairas Helmi eksyy lähimetsään, josta hänet löytää nuoripari. He joutuvat etsimään kodin Helmille, joka ei muista edes nimeään, osoitteesta puhumattakaan. Hotakaisen tyylin mukaisesti vakavan asian alta pilkistää aina myös mieltä lämmittävä ja usein hiven koominenkin vire. Pariskunta on toivonut lasta vuosia, mutta monien käänteiden jälkeen he saavatkin kolme vanhusta.

Kirjailija kertoo läpiikäyneensä äitinsä vanhene-

misen ja hiipumisen. Helmin ja miehensä omaishoitajana toimivan Ailin elämän kuvaaminen on todenmukaista. Hotakainen on tavoittanut muistisairaana vanhuksen mielen ja tekojen kaksijakoisuuden. Välillä Helmi on Hanoi Rocks ja muidenkin bändien rautainen manageri. Välillä avuton vanhus.

Hotakaisen romaanin sanoma vanhusten asemasta, on hautautunut kirjan erikoisen myyntitavan vuoksi. Minua ei häirinnyt lainkaan kirjan ostaminen K-kaupasta.

Matti Rön-

gän Onnen kaukorannassa (Gummerus 2024, 235 s.) käydään läpi suomalaisen iskelmämuusiikin historiaa 1970-luvulta tähän päivään. Raimo Rissanen on harrastanut laulamista pienestä pitäen. Ylioppilaskesänä Tarvaisen Tuomo pyytää häntä yhtyeensä solistiksi.

Muutaman keikan jälkeen bändi lähettää levy-yhtiöön demonauhan. Sitten Rami Sarrin – Rissasen taiteilijanimi – elämässä alkaa tapahtua: tie vie levytystudioihin, keikoille ja lavoille. Rönkä myöntää keränneensä iskelmämaailmasta tietoja monista lähteistä ja osa henkilöistä esiintyy romaanissa omalla nimellään. Romaani on samalla kertaa nostalginen katsaus siihen, mitä kevyen musiikin ympärillä on näinä vuosikymmeninä tapahtunut ja kertomus siitä, miten taiteilija pysyy kuosissaan. Rami Sarri tyytyy seuraamaan sivusta kollegoittensa läträämistä alkoholien kanssa.

On alettu markkinoida hyvän mielen romaaneja. Tuskin markkinointiväki Onnen kaukorantaa listoille ottaa, mutta romaanin henki on valoisa ja täynnä monia onnistumisia. Jäi hyvä mieli.

Hanna-Riikka Kuisman

Korvaushoito (Like 2024, 348 s.): Aluksi miehen, voiko tämä kirja todella olla ehdokkaana Finlandia-palkinnon saajaksi? Mitä tekemistä

narkkarin elämän kuvauksella on tasokkaan kaunokirjallisuuden kanssa? Nopeasti mieleni muuttui. Kirjan minän tilitys addiktiostaan vangitsee lukijan: vuorotellen eletään tätä päivää ja vuorotellen tilitetään päähenkilön menneisyyttä.

Palkintolautakunta kehuu tapaa, jolla teos näyttää lukijalle, millaisia ihmiskohtaloita voi tilastojen taakse kätkeytyä. Kohtalot ovat hurjia ja väijäämättä huonoon lopputulokseen johtavia. Välillä päähenkilön kohdalla näyttää siltä, että irtautuminen päihteistä ja lääkkeitä onnistuisi, niin että käytössä olisi vain korvaushoitoon kuuluvat lääkkeet.

Kuisma kuvaa päihdekierteessä eläviä analyttisesti ja ymmärryksellä. Useimpien lähtökohdat ns. normaalille elämäntilanteelle ovat olemattomat. Valopilkkuna addiktionsa uponneen miehen elämässä on vaimo, joka kaikesta huolimatta rakastaa miestään. Toinen, joka jaksaa rakastaa, on äiti. Kun äiti löytää pojan henkikieverissä, on äidillä vain yksi toivomus: "Älä vie minulta ainoaa jäljellä olevaa lastani". Tyttärensä hän on jo menettänyt.

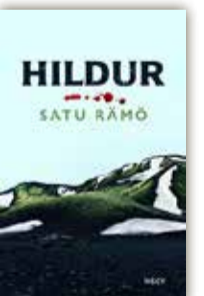
Romaanin ansio on myös kriittinen näkökulma suomalaiseen päihdehuoltoon. Sitten, kun vihdoinkin pääsee hoitoon, hoitohenkilökunta vaihtuu eikä kukaan ota tilanteesta kokonaisvastuuta. Siitä, että hoitoon on vaikea sitoutua, ei voi syyttää vain addiktiosta kärsivää. Järjestelmä on luisunut sellaiseksi, että vain harva saa sitä apua, jota teoreettisesti olisi tarjolla.

Satu Rämön

Hildur Hildur-sarjan neljäs osa Rakel (WSOY 2024, 352 s.) ei petä lukijaansa: kiehtova ja koukuttava ote jatkuu dekkarista toiseen.

Tällä kertaa pääosassa on Hildurin äiti. Hildurin on helppo myöntää, että hän ei tuntenut äitiään eikä isäänsäkään. Vanhemmat kuolivat, kun auto suistui vuoristotieltä mereen – ajajan tahdosta.

Rakelissa on monta rikosta päällekkäin ja limittäin. Soljuvaa ja sujuvaa Rämöä.

Nummen, Rönkä ja Rämön kirjat on saatu kustantajalta.